

Étsy Emíliaanak

Emília, szeretném új rímeknek
Arany kalitkájába zárni most
A hangodat, mely a szívünkbe zengett
És édes-bús varázssal bódított.

Szeretném ékesszóló némaságot
Megörökíteni s beszédes szemed;
Mert tűnő esték nagy művésze, áldott
Műved elszáll, ha a kárpit lement.

Emília, ki magyar vers zenéjét
Úgy eltaláltad, - szőke hegedű,
Gyönyörű bánat, mélázó derű!

E vers köszönt ma, - e rímes csekélység,
Mely, mint levél, bús fájáról szakadva
Elvész ujjongó, zengő tapsviharba.

Morus Tamás

A földi bíró elvégezte dolgát:
Halálítélet, rajta a pecsét,
Hadd lássa város és hadd hallja ország,
Hogy úr az úr és vesszen a cseléd!

Isten kegyelméből országolónak
Szeszélye törvény és önkénye szent
És aki nem hajt térdet, arra holnap
Pallost emelnek és aztán mehet!

De hova megy? Morus Tamás szelíden
Csak mosolyog. Ő tudja már, hova!
Hisz régen áll és vár az ő hona!

A messze ország, hol diadalívben
A Gondolat ragyog és nincs hija
A boldogságnak: vár Utópia!

Apámra gondolok

Apámra gondolok, ki távirász volt
És Morse és Hughes gépén zenélt,

Figyelte búsan a zengő világot
S fölfogta száz, ezer izenetét.

Finom és keskeny ujján, mint a szikrák,
Szállt sóhaj, üdv, vágy, álom és panasz
És lázak is cikáztak, mint a villám
És tűnt a nyár, ősz, a tél és tavasz.

És ő virrasztott szürke éjszakákon
A gépek mellett, miknek lelke fáj
És szálltak hírek tengeren, határon,
De ő szegény, nem tudta, mire vár?

Korai sírján a rögökre hullok
És hallgatom, az új fű mit izen,
Az áldott csíra, a szent napra bűvő,
Mely tavaszt hirdet, de már neki nem!

Esők után

Esők után, melyek borúba vonták
A házakat és lelkeket,
Ha nap derül nyugatnak horizontján,
Oly csodálatosak a fellegek:
Aranyban égnek és bíborban égnek
S az alkonyatba hulló messzeségek
Úgy tündökölnék túlvilági szépen,
Hogy szinte fáj a ragyogó azúr.
Az életem most épp így alkonyul:
Minden borúján túl fények remegnek
S mit gyász és vád ezer esője vert meg,
A lelkem, mint dómok arany keresztje,
Úgy néz a földre, a nagy cinteremre.

A márciusi láz

Virágos hant és véres rög felett
Már bontja zászlaját a kikelet.
Végig cikáz
A termő, zengő márciusi láz.

Folyó megárad, megborzong a rét,
Ezer követ száll, ujjong szertesztét,
Vígán cikáz
A nyíló, bízó márciusi láz.

Ó templomok tornyán a csókja ég,
Vén börtönök odvára tűz a fény,
Büszkén cikáz
A boldog, bátor márciusi láz.

A vér és könny termékeny földje már
Új csókra és új ölelésre vár:
Végig cikáz
A lelkeken a márciusi láz!

Hiszek

Az új hit papja, énekelek én,
Jertek, szegények, itt van a remény.

E koldus földön, vér és könny között
Gazdag hitünkkel várjuk a jövőt.

A rongyaink zászlója fölragyog,
Rátűznek vígan felkelő napok.

A nyomorunk zsoltára messze zeng,
Ma még panasz, de holnap győzelem!

Az új hit papja várom az Urat:
Jöjj el, világotbíró Öntudat!

(A magyar múltnak...)

A magyar múltnak két gazdag-szegénye,
Dús proletárja ébred e napon.
Csapongó dalban, ujjongó zenében
Szívünkbe szárnyal büszkén, szabadon.

Csokonai: ki százada ködéből
Boldog jövőbe nézett csüggedőn,
Petőfi: aki minden szolganépről
Tördelte jármát véres harcmezőn.

Ma felidézünk sírból és homályból
Két tiszta lélek, szabad szellemek,
Köszönt a munka népe, az a tábor,
Mely a jövőbe indul veletek.

Szabad jövőbe és boldog jövőbe,
Hogy álmotok valóra váljon ott,

A verseitek hangjánál előre
Hadd indulunk munkások, magyarok.

Mert nemcsak délibáb, nemcsak szivárvány
Az igaz költők álma és dala,
De szenvedések és küzdelmek árán
A diadalmas valóság maga!

Baross Gábor emlékezete

Ma szellemet idézek és a múltban
Keresek hőst, aki jövőt jelent,
Sivár időnk gyászából elborultán
Idézem őt, a munkától nemest.
A munka hőjét fogom énekelni,
Ki terveket, célt és reményt adott,
Aki tudott akarni, tenni, merni:
A dolgozó és alkotó Barosst!

Engem nem szédít a kevély magasság,
Hová halandót jó szerencse tesz,
A vagyon és rang nem érinti lantját
A költőnek, ki jobb jövőt keres,
De bármi polcon a valódi érdem
Méltó dalomra, mely igaz, szabad,
Barossban én most a férfit dicsérem,
Ki nagyra tört és mindig jót akart!

Baross: e név gránitból és acélból
Úgy döbben most elém: élő szobor,
Kihez az olcsó jelszóktól alélt kor,
Mint orvosához, elzarándokol.
Baross: e név ma azt jelenti: munka,
Kitartó, lázas, lelkes és erős,
Nézd, magyarom, bár sorsa porba sújtja,
Haláláig hogy dolgozott e hős!

A haladás zenéje benne zengett
És kattogott, mint vasúton a sín,
Ha a vonat robog és a menetrend:
Előre mindig; új kor utain!
Munkás magyar volt, aki telve lázzal,
Józan maradt, mert tudta, mit akart
S míg füstbe ment terv lett sokaknak álma,
Ő fölszántotta a magyar talajt.

Igaz, hogy élte csonka, mint ez ország,
Mely romjain most kezd új életet,

De rajtunk áll és ez nagy, szent adósság,
Hogy befejezzük, ami ránk mered!
Ó mennyi munka vár még, mennyi rom van,
Költő, tudós, kalmár és iparos,
Hány kézre, észre van szükség e honban,
Hány férfira, ki méltó rád, Baross!

Szent lázad égjen mindnyájunk erében,
Tört álmodat valóra váltani,
Hogy fölépüljön gyászban, ködben, éjben
Egy boldog ország itt, a holnap!
A munka és tudás pillére tartsa,
Alapja a megérett szeretet
És akkor a jövő munkás magyarja
Vígabban áldoz majd, Baross neked!

Mindenkiért

Ki eddig árva egymagamba rogytam
Fenséges és szemérmes bánatomban,
Ma búmat, mint szent zászlót lengetem meg
Testvéreimnek, sok, sok ezredemnek!

Eddig beteg szívemben, mint a poklok
Egy óriás és titkos kín borongott,
Ma gyászom Fárosz, mely ragyogva ontja
Örök tüzét szemekbe, csillagokba.

Kikért szenvedtem, kiktől messze éltem,
Megértik végre zengő szenvedésem,
Utolsó vacsorámnak bús borától
Ma egy világnak fájó lelke lángol.

Adyra gondolok

Negyvennégyéves volnál. Szomorú,
Fáradt szemekkel néznél a világba,
Szobád falán sok fonnyadt koszorú
És a szívedben álmok hervadása.

Azt mondanád: nem ezt reméltem én,
Karcú kezed nagy homlokodra tennéd
És melegednél szivarod tűzén,
Mely hamvad, mint az öröm és az emlék.

Bús férfi volnál, keserű magyar
És a halált idéznéd minden este,
Most a szívedből égő rózsa hajt
És sírodon legszebb a naplemente.

Tamás Annának

Ki voltál szép és büszke skót királynő,
Kinek szelíden meg kell halnia
És voltál hattyú és kaméliás hölgy,
Bús Desdemona és bölcs Portia,

Ki Shakespeare és Baudelaire tolmácsa voltál,
Örök szavak hárfája, ifju lány,
Most indulsz, vár áldozni távol oltár,
Most indulsz új fantomjaid után.

Ó meg ne bánd soha, hogy szép hazugság
Igaz papnője vagy, aki a Múzsát
Szereti hittel, mint az életet.

A költő mit kívánhat más neked:
Ne hagyjon el soká még hármas éked:
Az ifjúság, a szépség, a művészet!

Berzsenyi

A tikkatag magyar nyár napja barnul
Bús homlokán és bágyatag szemén,
Konok szívében csöndes zivatar dúl,
Elverve dús vetése: a remény!

Pipája füstöl és haragja lángol,
Eszébe jut bírása: Kölcsey
S felködlenek a római világbul
Komor lemondás zordon hősei.

S boldog Horácra gondol, aki bölcsen
Borral, leánnyal megelégedett
S kevély nyakán dagadnak kék erek.

Ki itt a költő és magyar, ha ő nem?
S míg döngő lépte mély homokba ful,
A szilvafán egy vén harkály gyalul.

Középkor

A vár úrnője sólymát nézi hosszan,
Szegény vadászó reszket a tilosban.

A vén toronyból kong a bús harangszó,
A vén barát kezében cseng a kancsó.

A jó vitézek indulnak keletre,
Fölperzselt házra tűz a naplemente.

A pince mélyén óborok hevernek,
A börtön éjén gubbaszt száz eretnek.

Tavaszi szél kel lágyan, mint az álom
És jobbágyokat himbál a faágon.

A "győzteseknek"

Égő napon, örök robotba hajtva,
A gúlát rakja millió cseléd,
A dalt fáradtan dudorássza ajka
És nem takarja rongya sem sebét.

A gúla épül, vér és könny tapasztja,
Szörnyű, nagy emlék, mely az égbe ér
S az éjszakában és a sivatagban
Rab milliók sorsáról hírt regél.

Bús milliókról, akik halni mennek,
Hogy messze, késő, boldog nemzeteknek
Látvány legyen a gőgös piramis.

Ó, fáraók, vigyázzatok, a szolga
Egy nap a gúlát a pokolba hordja
S megérzi már, hogy ember maga is!

Jól van így

Békét kötöttem sorssal és világgal,
Letettem én a fegyvert csöndesen,
Beszélgetek madárral és virággal,
Szerelmem is már csillagszerelem.

A felhők útján szállok víg egeknek,
A szellők szárnyán utazom tova,
A vágyaim hattyúi énekelnek
Utolsót, szépet, mely nem lesz soha.

Kezet fogok mélázón a halállal
S a temetőket járom egyre én,
Az öröm sírján ülök, mint az árva,
Magányos varjú ül a jegenyén.

Szikratávirat

Testvérek! Emberek!
Közös veszélyben fogjatok kezét!

Bajtársak! Szenvedők!
Boruljatok le a Jóság előtt!

Bukottak! Győztesek!
Az Igazságban egyesüljete!

Hívők! Kétkedők!
Az Ember vérzik: Szeressétek őt!

Harcosok! Álmodók!
Mindnyájatokban egy bús szív dobog!

Testvérek! Emberek!
Ne öljete már! Ölelkezzete!

Móra Ferencnek

Tavas, nyár, ősz, tél jönnek, mennek ők,
Az olvasó ül békén és virraszt,
Virulnak és hervadnak a tetők,
Mint óbor, az ó könyv ad új vigaszt.

Az élet álom. Tavaszunk rövid,
Nyarunk forró és őszünk szomorú,
Telünk hideg és mindent elföd itt
Nyirkos síron a fonnyadt koszorú.

A bölcs szelíden és bánatosan
A csöndes és jó könyvekhez oson,
Ezek a sírig hűséggel kísérek.

Felelni ők se tudnak a szegénynek,
De, amiért itt mégis élni jó:
Van bennük sok szép rezignáció!

Ének Kupa vezérről

Tar Zerind fiát énekelem én,
Ki maga volt az utolsó remény.

A régi napnak végső fénye volt,
A Bakony árnyán örök éjbe holt.

Őt nem dalolta víg udvari lant,
A neve átok, emléke bitang.

Mert ős hitünkért élt s vérzett el ő,
Új oltár alján sohse térdelő,

Új zsoltár ajkán soha nem fakadt,
Ő Ázsiából hozott szavakat:

Bús vérigéket, bánatos varázst,
Mely vérző szívre fejedelmi palást.

A honvágy volt ő Ázsiánk felé,
Kitáruló kar vén csodák elé,

Örök Turán tékozló fia volt,
Dalold szívem ma, zokogón dalold:

Mert új hit, új föld mind hiába volt,
Mert régi lángunk mind hamvába holt!

Epilógus

Még egy ujjongó éneket próbálnék,
Mielőtt végképp elföd a nagy árnyék,
Egy dalt még, melyben ott zengene minden,
Mi szép volt, nagy volt én tünt éveimben.

Egy dalt akarnék, melyben tiszta, bátor
Hangan, - szegény haldokló gladiátor,
Elzengeném a Sorsnak, hogy ki voltam
Baljós csillag homályán, eltiportan.

Egy dalt szeretnék, melyben megköszönném,
Hogy elsöpörsz bár, ősi, büszke törvény,
Hogy összetörsz bár, Peer Gyntjét a vágnak
S idő előtt vetsz hűvös síri ágyat:

De mámort adtál, de éneket adtál,
De tavaszom volt, szebb minden nyaragnál,
Volt egy Anyám és egy Annám s kerestem
Valami szép összhangot életemben:

Ezt nem találtam, gyáván és erőtlen,
Világok harcán pajzsom összetörtem.
Kik bízva, győzve tovább énekeltek,
Egy sóhajt küldjete az elesettnek!

Flaubert emlékének

Hogy szent az írás és hogy vér a tinta,
Hogy könny és vér, ezt érzem és tudom
S a gög szavát is szíved sírva írja
S nem tudsz megállani a bús uton,

A mély uton, mely a magányba úgy visz,
Mint temetőbe özvegyet a gyász,
Betűk a fejfák itt és vértanúid
Nyugosznak erre s nincs föltámadás.

Az élet láza és lárma hívhat,
Te itt maradtál egy mohos padon,
Egy kárpadon, veled a fájdalom.

Ó adj nevet, adj hangot álmaidnak,
Mert följárnak majd és kísértenek,
Ha rádborul utolsó éjjeled!

Marcus Aurelius

E szőke bús magyar víz hajlatánál,
Hol én ma holdvilágnál messze nézek,
Mélázott árván ama régi császár
És meditált felőled, távol élet.

Ő is magánya magasára lépve,
Mint holdvilág a halk azúr tetőre,
Úgy látta, hogy káprázat semmisége
A tett, a vágy s az álom balga, dőre.

Úgy látta ő is és a szíve mélyén,
A hármás érc alatt, mint a pokolban
A Vulkán pörölye, mely fájva dobban,

Egy érzés vert és gondolá, miként én
A szóke vízre, szóke holdra nézve:
Az élet gyász és nem mersz halni mégse!

Két élő halott

1

Egy szót dadog: az élete dalol
E szörnyű szó, a húnyt parázs alól,
Az élete, amely örökre romban
Hever a porban, éktelen halomban.

Egy szót dadog: fölsírja az egekbe
És az egek nyugodtan mosolyognak,
Egy szót dadog: a földre letéperve
És a siket föld egykedvűn forog csak.

Egy szót dadog: valaha tudta, mit tesz,
Ma már nem érti s érzi, vége itt lesz
S mint koszorút a sírra, följajongva
E drága szót a végtelenbe dobja.

2

Ő néma. Jár a kertben, mint kísértet
S hogy élete pecsétjét meg ne törje,
Nem látja, mint bámulja őt az élet,
Ő néz örök merőn egy mély gödörbe:
A hangok fájnak néki, mint a kések,
A csönd kong benne, mint sülyedt harangok
És várja szóttalan, míg az ítélet
Utolsó, szörnyű trombitája harsog
És néha, mikor boldog alkonyat van
S elnyomja őt egy szender akaratlan,
Félig dalolva és félig zokogva
Megnyílik ajka, mint a pince torka
S valami régi és homályos emlék
Kísértete gyanánt, mely visszaleng még,
Pár szót susog, mely a szájára téved,
Mint vén ereszre halk, bús denevérek.

Regös az udvarban

Szabad-e regölni?
Régi rónák, messzi puszták
Boldogságos mélabúját,
Érzitek-e még a vágyat,
Újra látni vén hazánkat?

Szabad-e regölni?
Érzitek-e még a vágyat,
Mely a szabad, ősi sátrak
Álmait áhítja vissza...
Ki a Volga vizét issza!

Szabad-e regölni?
Hold ha feljő, nap ha támad,
Érzitek-e még a vágyat,
Leborulni, le a földre,
Az Anyára, az örökre?

Szabad-e regölni?
Emlékeztek Emesére,
Arany gímre, fehér ménre,
Világbíró Etelére,
Kinek itt hullt drága vére?

Szabad-e regölni?
Öreg Isten népe voltunk,
Európán átrobtunk,
Hadak útját égbe írtuk,
E világot győzve bírtuk.

Szabad-e regölni?
Hej urak, haj, regő rejtem,
Könnnyemet mély kútba ejtem,
Énekem mind elfelejtem,
Úgy se ért már senki engem!

Magyar áfium

Elfekszem néha kéjes kényelemmel
Ős ázsiai honvágyszőnyegén,
Mély szomorúság áfiuma renget,
Ráhímezem párnámra: Nincs remény.

A házi áldásom fáradt lemondás,
A köldökömet nézem bűvölőn,

Míg gongütés közt kallódnak az órák
S a bú dohányát árván füstölöm.

Eszembe jutsz vén ősöm, Gyula táltos,
Fehér lovak szügyébe kést döfő.
Én a magam szívét tépem s az álmos
Ködök közt várom: lesz-e itt jövő?

Tömörkény asztalánál

Iszom a borom, írom a dalom,
Új tavaszon a régi asztalon.

Egy halhatatlan cimbora van itt,
Koccint velem és gondol valamit.

Betyár az élet és drága a bor,
A tavasz is más volt valamikor.

A régi nóta, Dankó dala peng,
A cimbalom, mint sírhalom zizeg.

Az alkonyati tűznek láza ég
A vén Tiszán, mely nem árad ma még.

Mert a vizecske se a régi most,
A másik partján se a régi poszt.

Hej, Pista bátyám, jobb a föld alatt,
De még kiisszuk ezt a poharat.

A siller csillog, mint a vak remény,
Kicsit fanyar, mint ez a költemény.

Bartók Bélának

Erdély erdői zúgnak,
Ezüst és arany erdők,
Borongó, barna felhők,
Hárfái Nemerének,
- Sirámos dajkaének -
A dalaidban.

Tiszai tájak sírnak,
Panasza jegenyéknek,
Halottas őszi rétek,

Zúgó, fekete nyárfák,
Magányosak és árvák
A muzsikádban.

És fölérez és fölzeng
Az áhitatos, ős, szent,
Az ázsiai mély, nagy,
Szilajbús, boldog méla,
Pogány és büszke lélek,
A régi, régi éden
A zenédben!

Ars longa

Kegyetlen és kevély vagy, ó Művészet,
Mint özvegy, aki mindig szűz maradt,
Feléd hiába kúsznak a merészek,
Te téren és időn túl vársz, magad.

Kegyetlen és kevély, de híveidhez,
A kik szelíden és árván, a nagy
És mély magány ölén egy tiszta hitnek
Áldoznak, nékik áldott anyja vagy!

Áldott ölü, termékeny édesanyja,
Ki minden kincsét a szegénynek adja,
Boldog szegénynek, aki csak dalol.

Boldog szegénynek, akinek szemében
Új csillagok tündöklenek az éjben
S új ige forr, mint részegben a bor!

